

KNIHOVNÍK

Viac než len metodický časopis
pre verejné knižnice okresov
Trenčín, Nové Mesto n/V, Bánovce n/B a Myjava

1/2023

Čitateľom plnili vianočné želania

Viac sa dočítate na 6. strane.

SÚ ZNÁME VÝSLEDKY PRIESKUMU SPOKOJNOSTI POUŽÍVATEĽOV KNIŽNICE

Vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne uskutočnili prieskum spokojnosti návštevníkov. Svoje názory, v prípade fyzického vyplnenia dotazníka, mohli ľudia vhodiť do vyhradeného boxu. Pri odpovediach mohli označiť viacero z ponúknutých možností.

» s. 5

AUTORKA NEPRIPÚŠŤALA INÚ MOŽNOSŤ AKO PREMIÉRU V TREŇČÍNE

Drahomíra Reyboubet Hanáková prostredníctvom vlastných spomienok otvorila 13. komnatu charizmatického speváka Josefa „Boba“ Frídla. Výpoveď, ktorá odhaľuje skrytú kapitolu života ikony československej hudobnej scény, podáva na 376 stranách svojej knihy.

» s. 7

NA BESEDE S „BABČOU“ V DETSKEJ IZBE OPĀŤ NECHÝBALA BÁBOVKA

V decembri sa deťom v knižnici s novým príbehom predstavila úspešná trenčianska rodáčka, spisovateľka a režisérka Barbora „Babča“ Kardošová. Spolu s hosťom Dadom Nagyom besedovali nielen o jej novej knižke *Traja kamoši a fantastický zázrak*.

» s. 15

Úvod(ník)	3
Štatistika o činnosti knižníc za rok 2022	4
Výzva Fondu na podporu umenia	4
Vzdelávanie detských knihovníkov	4
PREČÍTALI SME ZA VÁS / Zaujímavosti zo sveta knižníc	4
Prieskum spokojnosti používateľov knižnice	5
Mikuláš odmeňoval a plnil čitateľské prania	6
INTERVIEW / Drahomíra R. Hanáková tajila románik so známym spevákom takmer päťdesiat rokov	7
Fotogaléria podujatí v trenčianskej knižnici v 2. polroku 2022	9
Poézia zo zborníka Pravé slová i skutky v pravom čase	11
Vyhodnotenie 30. ročníka súťaže Jozefa Braneckého	12
Predstavujeme knižné novinky z regiónu	14
Vyšiel nový kalendár výročí osobností a udalostí	14
Deti v knižnici besedovali s Barborou Kardošovou a Dadom Nagyom. Nechýbala bábovka	15
Propozície 21. ročníka detskej literárnej súťaže „Píšem, píšeš, píšeme“	16
Propozície 59. ročníka medziškolskej a medzitriednej súťaže „Čítajme všetci, čítanie je super“	17

KNIHOVNÍK

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Vychádza od roku 1981. Vychádza dvakrát ročne (raz za polrok).

ISSN 2729-8876

FOTOGRAFIA NA OBÁLKE: „Mikuláš“ prišiel do oddelenia krásnej literatúry Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne, aby čitateľom splnil želania, ktoré knižnici adresovali prostredníctvom tematickej kampane na sociálnych sieťach. December 2022.

Milé čitateľky, milí čitatelia,

tešíme sa, že sa práve chystáte prelistovať si nové číslo Knihovníka. Pri jeho príprave sme vybrali zaujímavosti zo sveta, ale i zo života našej knižnice.

Dočítate sa o Mikulášovi, ktorý navštívil trenčiansku knižnicu a obdarúval čitateľov, o prieskume spokojnosti používateľov, ktorým sa môžete inšpirovať a uskutočniť podobný i vo Vašej knižnici.

Zo zahraničných aktualít odporúčame článok o fínskych knižniciach, ktoré Fíni označujú za svoju druhú obývačku, a tiež o samoobslužnom knižničnom kiosku v obchodnom centre v Prahe.

Nevyhli sme sa ani pragmatickým témam ako sú informácie o štatistických výkazoch o knižniciach a grantovej výzve Fondu na podporu umenia.

Na spestrenie sme pridali rozhovor so spisovateľkou Drahomírou Reyboubet Hanákovou, básne Kristíny Janegovej, Anny Lažovej a Anny Konrádovej zo zborníka „Pravé slová i skutky v pravom čase“, ktorý vyšiel z ocenených prác v literárnej súťaži Studňa sa tajne s dažďom zhovára. Tiež sa chceme pochváliť novým „Kalendárom výročí, osobností a udalostí okresov Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín“, za ktorého tvorbou sa skrýva množstvo mravčej a presnej práce.

Neprezradili sme Vám v úvode všetko...

Prajeme Vám príjemne čítanie!

Vaša redakcia

Štatistika o činnosti knižníc za rok 2022

Slovenská národná knižnica na svojom webe uverejnila Metodickú príručku pre štatistický výkaz KULT 10-01. Výkaz KULT 10-01 je už zverejnený na stránkach Ministerstva kultúry SR, kde je možné si ho pozrieť a prípadne prichystať údaje, ktoré budú knižnice vyplňať elektronicky na základe mailovej výzvy, ktorú dostane každá knižnica. Predbežná doba vyplnenia výkazu je do 1. 3. 2023, termín sa však môže ešte zmeniť. Spravodajské jednotky (knižnice a ich zriaďovatelia) budú o zmenách včas informovaní mailom.

■ MET; ZDROJ:

https://www.snk.sk/images/sluzby/ORKS/statistika/KULT_MK_SR_10-01/Methodicka_pr%C3%AAdrucka_k_statistike_FINAL_1.pdf

https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2021/08/KULT-10-01_o_kniznici_2022.pdf

Výzva Fondu na podporu umenia

Podprogram 5.1.4 Akvizícia knižníc je určený pre knižnice evidované v Zozname knižníc SR. Podprogram je zameraný na podporu v oblasti nákupu knižničného fondu (okrem kníh je možné zakúpiť aj audioknihy, CD, DVD, USB, LP), pričom minimálne 20 % z pridelennej podpory musí byť vyčlenených na nákup dokumentov vydaných organizáciami v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR.

Termín na odovzdanie žiadosti: 30. 1. - 27. 2. 2023. Výsledky hodnotenia podaných žiadostí budú uverejnené do 90 dní od termínu ukončenia predkladania žiadostí.

Spolufinancovanie: 10%

Výška dotácie: 1 000 - 30 000 €

Čerpanie dotácie od: 1. 7. 2023

Čerpanie dotácie do: 30. 6. 2024 + obdobie do termínu predloženia vyúčtovania

■ MET; ZDROJ:

<https://www.fpu.sk/sk/ostatne-dokumenty/>

<https://www.fpu.sk/sk/podpora/5-1-4-akvizicia-kniznic/>

<https://www.fpu.sk/wp-content/uploads/export-pre-kniznice-161122.xlsx>

https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/zoznam-kniznic_november_2022.xls

VZDELÁVANIE DETSKÝCH KNIHOVNÍKOV

Slovenská národná knižnica ako prvá inštitúcia na Slovensku získala akreditáciu vzdelávacieho programu zameraného na detských knižníkov z Ministerstva kultúry SR. Program nesie názov Knižovník špecialista na prácu s deťmi a mládežou. Realizácia je naplánovaná na obdobie 2023-2028. Obsahom kurzu budú otázky zvyšovania detskej čitateľskej gramotnosti a čitateľstva, ale napríklad i problematika z oblasti pedagogiky, psychológie, metodiky, herectva, báb-koherectva.

■ MET; Foto: VKMR

ZDROJ: Skalícová Jana: Ako byť dobrým detským knižníkom. In: Knižnica, 2022, roč. 23, č. 2, s. 32-39.

PREČÍTALI SME ZA VÁS / ZAUJÍMAVOSTI ZO SVETA KNIŽNÍC

FÍNSKE KNIŽNICE

Knižnice vo Fínsku počas svojho fungovania prešli bohatým rozvojom, už na začiatku 20. storočia zaznamenávali veľký rozkvet. Vo fínskej spoločnosti plnia významnú spoločenskú funkciu a sú zásadnou súčasťou fínskeho sociálneho štátu. Sú dostupné všetkým záujemcom a zdarma. Knižnice sú kultúrnymi centrami, okrem klasických knižničných služieb ponúkajú služby reštaurácií, kaviarní, kín, detských kútikov, miestností, ktoré si možno rezervovať na štúdium, konferenčných miestností, nahrávacích štúdií, herní s videohrami, dielní so šijacími strojmí, laminovačkami, rezačkami, tlačiarňami atď. V knižnici ľudia pijú svoju rannú kávu, hrajú sa s deťmi, čítajú si, študujú, šijú, pracujú aj oddychujú. V knižnici sa cítia ako doma a radi vtipkujú, že knižnice sa stali obývačkou pre celý národ.

ZDROJ: Stupavská Jana: Jak se z finských knihoven stal obývací pokoj celého národa.

In: Čtenář, 2022, roč. 74, č. 2, s. 56-58.

Centrálna knižnica Oodi v Helsinkách. Foto: wikimedia.org

SAMOBSLUŽNÝ KNIŽNIČNÝ KIOSK

Samoobslužný knižničný kiosk sprístupnila Mestská knižnica v Prahe v jednom z obchodných centier, pričom išlo o výhodnú ponuku priestorov zo strany obchodného centra a knižnica ho mohla otvoriť vďaka RFID technológii, ktorú postupne zavádza do svojej knižnice, aby bola ľuďom dostupnejšia i mimo bežných otváracích hodín. Kiosk je prevažne samoobslužná požičovňa kníh s fondom cca 1 tis. knižničných jednotiek a knihovníci sú fyzicky pre čitateľov k dispozícii 4 hodiny týždenne, pričom kiosk je otvorený sedem dní v týždni 12 hodín denne. Dostupná je však i vzdialená pomoc knihovníka, a to online alebo telefonicky desať hodín denne počas pracovného týždňa a v sobotu 5 hodín. Výhodou kiosku je, že ho začínajú využívať i takí používatelia, ktorí doteraz do knižnice vôbec nechodili. Do kiosku sa čitateľ dostane po načítaní čitateľského preukazu s čipom alebo čiarovým kódom (aj v mobile). Ak ide o nového záujemcu a nemá čitateľský preukaz, môže sa do knižnice zapísať online. Priestor je opatrený kamerami, ale i wi-fi pre návštevníkov takejto miniknižnice. V kiosku si možno knihy požičať, vrátiť i prísť si po svojej rezervácii.

► Video s ukázkou využitia kiosku: <https://youtu.be/ydZxLu-tbDo>

ZDROJ: Hanzlíková Lenka, Pivoňková Dagmar: Samoobslužný Kiosk Městské knihovny v Praze. In: Čtenář, 2022, roč. 74, č. 6, s. 218-219. Foto: mlp.cz

PRIESKUM SPOKOJNOSTI POUŽÍVATEĽOV KNIŽNICE

Od 1.9. 2020 vstúpil do platnosti metodický pokyn k „štandardom verejných knižníc“ (Metodické usmernenie Ministerstva kultúry SR č. MK – 4315/2020-110/11107 z 21. júla 2020 na určenie štandardov pre verejné knižnice). Štandard vymedzuje parametre knižníc ako napr. prevádzkový čas pre verejnosť, počet študijných miest a miest na oddych, prístup k internetu atď. Jedným zo štandardov okrem spomenutých je i meranie spokojnosti používateľov knižnice. Štandard ho definuje ako základný nástroj na získanie spätnej väzby, ktorý pomáha prevádzkovateľovi a vedeniu knižnice rozhodovať sa o zlepšovaní činnosti a rozvoji organizácie. Umožňuje totižto zbierať informácie o očakávaníach používateľov knižnice.

Vo Verejnej knižnici Michala Rešetku v Trenčíne sme uskutočnili prieskum spokojnosti elektronickou formou i prostredníctvom tlačených dotazníkov, ktoré sme umiestnili na jednotlivých pracoviskách knižnice. Aby návštevníci knižnice mali pocit bezpečia a diskretnosti, svoje názory v prípade fyzického vyplnenia dotazníka môžu vložiť do vyhradeného boxu. Čitatelia mohli pri odpovediach označiť viacero z ponúknutých možností. Prieskumu sa zúčastnilo spolu 198 respondentov, z toho 72 účastníkov starších ako 15 rokov a 126 detí do 15. Online bolo vyplnených 10 dotazníkov z celkového počtu 198.

Za rok 2022 sme od našich čitateľov získali nasledujúcu spätnú väzbu.

NÁVŠTEVNÍCI NAD 15 ROKOV

Najviac, 64 %, navštevuje knižnicu mesačne, týždenne 21 %, denne 7 % a v inom

časovom intervale 10 %. Podľa 71 % respondentov je ponuka kníh a iných dokumentov veľmi dobrá, 25 % z nich považuje ponuku za dobrú, 3 % za primeranú a 1 % za veľmi zlú. Otváracie hodiny sú pre 79 % veľmi dobré, pre 17 % dobré a 4 % primerané. Priestory knižnice ohodnotilo 67 % ľudí ako veľmi dobré, 22 % ako dobré, 8 % za primerané, 4 % za zlé. Webová stránka knižnice je pre hľadanie a poskytovanie informácií veľmi dobrá takmer pre polovicu účastníkov prieskumu, presnejšie 49 %, pre 38 % je dobrá, zhodne po 3 % bola ohodnotená ako primeraná, zlá alebo ju používatelia knižnice nepoznali a 6 % stránku nehodnotilo vôbec. Celkovo služby, ktoré sú knižnicou poskytované boli pre 83 % opýtaných označené za veľmi dobré, 13 % ich považovalo za dobré, 3 % za primerané a 1 % sa k tejto otázke nevyjadrilo. Najčastejšie využívanými službami boli výpožičné služby, v 97 % prípadoch, zhodne po 3 % zaznamenali kopírovacie služby, prístup na internet a iné (napr. tzv. dielničky – tvorivé práce s deťmi) a 6 % uviedlo kultúrne a vzdelávacie akcie. Zamestnancov knižnice 81 % návštevníkov vníma ako profesionálov, 56 % si cení ich ústretovosť, 22 % sa vyjadrilo, že pracovníci odborne odpovedajú na otázky čitateľov, 1 % sa vyslovilo, že pracovníci sú nekompetentní a 3 %, že sú neochotní.

NÁVŠTEVNÍCI DO 15 ROKOV

Deti a mládež navštevujú knižnicu najčastejšie raz za mesiac, 48 %, týždenne 24 %, inak 24 % a denne 4 %. Ponuka dokumentov je podľa nich veľmi dobrá u 54 %, dobrá u 38 %, primeraná u 5 %, zlá u 2 %,

veľmi zlá u 4 % a 1 % sa k otázke nevyjadrilo. Otváracie hodiny považuje 51 % detí a mládeže za veľmi dobré, 34 % za dobré, 10 % za primerané, 2 % za zlé a 4 % za veľmi zlé, k otváraciej dobe sa nevyjadrili 2 % respondentov a 1 % odpovedalo, že nevie. Priestory knižnice pokladá 54 % opýtaných za veľmi dobré, 29 % za dobré, 9 % za primerané, 6 % za zlé a rovnako 6 % za veľmi zlé (s poznámkou, že chýba bezbariérový prístup), 1 % neposkytlo odpoveď. Webová stránka knižnice je pre hľadanie a poskytovanie informácií veľmi dobrá pre 29 %, dobrá pre 43 %, primeraná pre 18 %, zlá pre 5 %, veľmi zlá pre 6 %, 3 % neodpovedali na otázku a 2 % nevedeli zaujať stanovisko. Služby knižnice označilo 70 % respondentov za veľmi dobré, 28 % za dobré, 3 % za zlé a 5 % za veľmi zlé. Návštevníci knižnice najčastejšie využívali výpožičné služby, 87 %, 9 % iné služby, 5 % prístup na internet, 2 % kultúrne a vzdelávacie akcie, 2 % neuviedli odpoveď a 1 % nevyužilo žiadne služby. Zamestnancov knižnice ohodnotilo 54 % za profesionálnych, 44 % za ústretových, za odborne odpovedajúcich na otázky 24 %, za nekompetentných a neochotných zhodne po 5 % a nevedelo sa vyjadriť 1 %.

Odkaz na dotazník:
https://docs.google.com/forms/d/1QIACPEsPSzvQnD7l-OfHxdsHE2DlTvtFmKoT_4Vl7Nc/viewform?edit_requested=true

Pripomínáme, že štandardy je potrebné vyhodnocovať za svoju knižnicu každý rok.
ZDROJ: https://www.culture.gov.sk/wp-content/uploads/2019/12/standard-pre-verejne-kniznice_01092020.pdf

Mikuláš odmeňoval a plnil čitateľské prania

Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne prišla v predvianočnom období so zaujímavými počínmi.

V utorok, 6. decembra 2022, odmeňovala za vernosť všetkých svojich návštevníkov a poskytovala bezplatný zápis nových čitateľov. Akcia prebiehala vo všetkých pracoviskách VKMR. Čitatelia si mikulášske benefity vo forme tematických záložiek a čokoládok náramne pochvalovali.

S blížiacim sa príchodom Štedrého dňa knihovníci vtiahli čitateľov do tematickej kampane na sociálnych sieťach. Ľudia mohli písať svoje želania, resp. tipy na nové tituly, ktoré by radi našli v knižničnom fonde.

Spolu knižnici adresovali sedemnást názov literárnych diel.

Tucet vašich netuctových želaní je už splnený. Najžiadanejším autorom sa bezkonkurenčne stal americko-izraelský spisovateľ Tuvia Tenenbom, od ktorého sme vám dopriali šesť titulov. Knihu americkej spisovateľky súčasnej romantiky, novej dospelosti a fantasy Jennifer L. Armentrout ste si dokonca želali viackrát.

■ PM; Foto: VKMR

▲ Letná čítareň má za sebou 8. ročník, od júna do konca augusta si oddych vo dvore trenčianskej knižnice vychutnávali stovky ľudí.

ROMÁNIK SO ZNÁMYM SPEVÁKOM TAJILA TAKMER PÄŤDESIAT ROKOV

Drahomíra Reyboubet Hanáková prostredníctvom vlastných spomienok otvorila 13. komnatu charizmatického speváka Josefa „Boba“ Frídla. Výpoveď, ktorá odhaľuje skrytú kapitolu života ikony československej hudobnej scény, autorka podáva na 376 stranách svojej knihy. V novembri besedovala v Trenčíne.

• Čo bolo hlavným impulzom k napísaniu knihy o vašej životnej láske takmer deväť rokov po jeho smrti? Čo vo vás – ako sama píšete – zobudilo spiaceho draka?

Práve to, že prešiel taký dlhý čas od jeho smrti. Keby Bobeš žil, nemohla by som tú knihu napísať. Nechcela som, aby vedel detaily, ktoré sú tam uverejnené. V knižke ich píšem naplno. To je jedna vec.

Základný impulz však spočíval v niečom v inom. Povedala som si, že legiend už bolo naozaj dosť a nebudem mlčať. Všade som čítala, ako len miloval manželku Zoju. Nie je to pravda. Tak, ako sa otvárajú archívy, aj ja som sa rozhodla otvoriť svetu môj archív.

• Keď ste dielo dokončili, cítili ste spokojnosť s vypovedaním vecí, ktoré ste v sebe dlho skrývali? Alebo ste mali iné pocity?

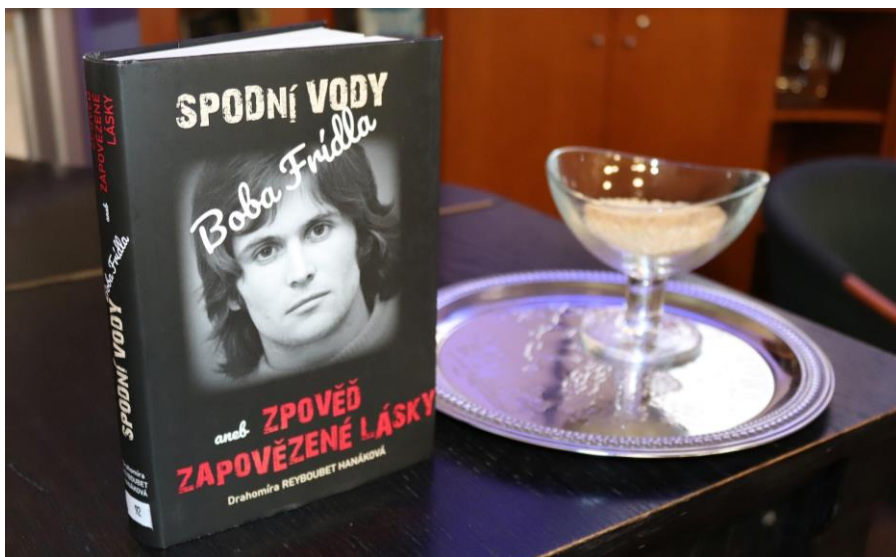
Keď som text dopísala, začala som ho česať. A človeku sa pritom vynárali stále nové a nové spomienky, nové a nové repliky z rozhovorov, ktoré som dopĺňala. Knihu som písala dlho, vyše roka. A potom ešte ďalší polrok trvala predpríprava do tlače. Ten terapeutický účinok, ktorý na mňa mala mať sa stratil v prozaických problémoch vo vydavateľstve a tlačiarňi. Tak sa to nejako rozplynulo a teraz sa musí všetko usadiť. Uvidíme, čo to povie.

• Prečo ste sa rozhodli knižku prvý raz predstaviť práve vo Verejnej knižnici M. Rešetku v Trenčíne?

Niečo iné než premiéru v tunajšej knižnici som si nepripúšťala. Som Trenčianka, Trenčín je takmer moje rodné mesto. Obdobie, ktoré v knižke popisujem, som prežila tu. Nakoniec aj ten posledný rozhovor, ktorý som s ním robila, sa udial v bývalej Hviezde.

■ SYLVIA FABOVÁ; Foto: VKMR

SPODNÍ VODY BOBA FRÍDLA

Silný príbeh osudového stretnutia brnenského barda a bezmennej dievky, ktoré obom prevrátilo život hore nohami. V autentickom rozprávaní oživa doba, keď bol Bob Frídl na vrcholu svojej slávy, ale čitateľ je vtiahnutý aj do udalostí a situácií mimo javisko – do súkromia, kde v ústraní, oba skrytí pohľadom verejnosti i priateľov, intenzívne prežívali svoj vzťah.

DRAHOMÍRA REYBOUBET HANÁKOVÁ (* 1957)

Rodáčka z Trenčianskych Teplíc pracovala vo viacerých médiách. Písala pre voľnočasové i odborné časopisy. Zvukársky sen si splnila v Československom rozhlasu v Bratislave. V Slovenskej televízii sa ako scenáristka podpisovala pod programové cykly Redakcie publicistiky a dokumentu. Ešte predtým, na prahu dospelosti, stretla osudovú lásku.

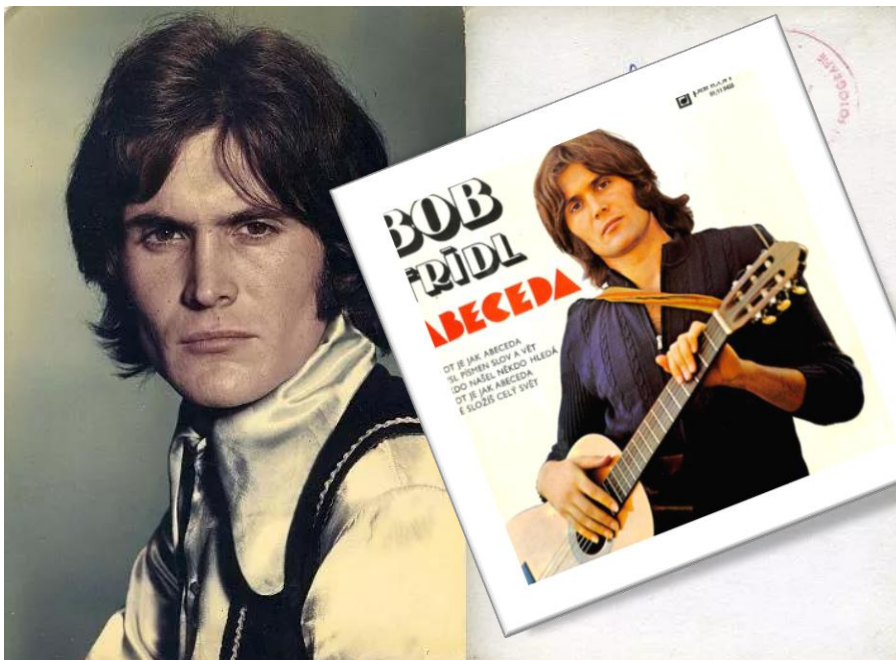
Posledný raz sa dvojica stretla pred spevákovým koncertom v meste pod hradom Matúša Čáka v apríli 1982. Autorka v tom čase pracovala v Mestskom kultúrnom a osvetovom stredisku, pôsobila v redakcii mesačníka Trenčianske kultúrne rozhľady. Dnes žije vo Francúzsku.

KTO BOL BOB FRÍDL (* 1947 – † 2013)

Všestranne nadaný muzikant skladal pesničky, písal texty, podmanivo spieval a výborne vyzeral. Hudobnú kariéru začal v roku 1967 so skupinou Green Spaedars. Po vzore Boba Dylana hral na gitaru a ústnu harmoniku. Prevzal od neho i umelecké krstné meno.

Spočiatku vystupoval sólovo, neskôr spolupracoval so speváckym duom gréckeho pôvodu Martha & Tena Elefteriadiu. V sedemdesiatych rokoch minulého storočia sa pravidelne umiestňoval na popredných priečkach ankety Zlatý slávik, v roku 1972 obsadil 4. miesto za Karlom Gottom, Waldemarom Matuškom a Václavom Neckářom.

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 2. POLROKU 2022

Beseda so Samom Marecom spojená s prezentáciou jeho knihy *Tam hore - Nevypovedané príbehy tatranských chát*

Autorské čítanie a rozprávanie Jiřího Jilíka o stretnutiach s poslednou žitkovskou bohyňou Irmou Gabrhelovou

Edita Cimrová: *Hviezdy v piesku* (knižná spomienka na pracovný pobyt autorky v severnej Afrike v rokoch 1979 – 1982)

Beseda s Jozefom Banášom spojená s prezentáciou jeho románov *Som Baťa, dokážem to* a *Karneval krýs*

FOTOGALÉRIA PODUJATÍ V TRENČIANSKEJ KNIŽNICI V 2. POLROKU 2022

Prezentácia knihy *Beh je moja cesta* z pera maratónca Stanislava Ďuriga, organizovaná v rámci cyklu „Poznávame Trenčanov“

Prednáška etnologičky Kataríny Násadovej na tému „Dušičky, Svetlonos a Halloween“

Beseda s cestovateľkou Antoniou Dvoranovou o potulkách po Pobaltských štátoch spojených s návštevou Helsínk

Beseda s teoretikom a historikom fotografie a publicistom Mariánom Pauerom, spojená s uvedením do života jeho novej knihy *Most cez rieku času*

Poézia z tematického zborníka Literárnej súťaže Jozefa Braneckého PRAVÉ SLOVÁ I SKUTKY V PRAVOM ČASE

KRISTÍNA JANEGOVÁ

Duša

Žiarivé lúče hrejivého slnka
blúdia medzi riadkami.
V mojej mysli neskrtná myšlienka,
vety končiace sa bodkami.

Pri splne, bez toho, aby chcela,
v spánku - pritom vedome,
každý večer vylieza moja duša z tela
a blúdi sama po dome.

Tušenie nemá, čo vonku vlastne hľadá,
snáď možno svoje svedomie?
Snáď možno i z tej slzy, čo po líci padá,
raz vzrastie sila, čo trápenie onemie.

Strácam svoj hlas,
týranie pocitov, domnienok a výkrikov do tmy.
Moja dôvera uchováva svoj nesúhlas
a stále obklopuje ma vyššími a vyššími plotmi!

Zamotávam a rozvíjam sa v dejovej osnove
sťa nekonečná niť, s ktorou šijem si odev nádeje.
Usilujem sa o prebudenie duše,
prajem si, nech sama sa miluje, nech hlavne dospeje...

ANNA LAŽOVÁ

Nepokoj

Nepokoj sa zvíja
zo všetkých strán
Výkriky búrky
bijú na poplach
Vrtajú divné tvary
do kaluží bez slnka
Dnes aj chlieb
naš každodenný
je mokrý od našej
bezmocnosti

Svet bez citov

Dnes ľudská dôstojnosť
sa strháva ako steblá trávy
Výkriky sa strácajú
v srdci človečieho mrazu
V našom nenásytnom svete
aj korene stromov
túžia po vlhe
aby neostali nahí
od našich lží

Neviditeľní

Strácame sa v čase
chodíme vedľa seba
neviditeľní
rozdávame štedré zásoby
chladných bozkov
zamotávame sa
do zrkadlovej vody
plnej klamstiev
Dni nám však nebadane
pretekajú cez deravé ruky

ANNA KONRÁDOVÁ

Vo svete

Zablokovala energiu
pripravenú na zasvätenie.
Prichýliť k sebe
v komorách.
Spojených pudovo
na úrovni vlásočníc.
Krehká
v podkoží
kropí vodou ryhy
a obnovuje sa.

Až ráno

vyrývam do vody
prosbu
spálenú mrazom
nahých nocí
rozplynutých
v bielom záveji
doharajú
sviece stonov
polnočných melódií
gitara v rohu
sceľuje
roztrhané vlasy
s ránom
nemých výčitiek.

So spiatočným lístkom

Obletím stožiar na úpäť
a stokrát sa vrátim.
Som sťahovavá,
ale nelúčim sa rada.
Bozkami.
Perami
značím plecيا,
kde na čas pristanem.

VYHODNOTENIE 30. ROČNÍKA SÚŤAŽE JOZEFA BRANECKÉHO

Po troch rokoch mohli organizátori vyhlásiť výsledky opäť v slávnostnom formáte za účasti verejnosti. Vyhodnotenie Literárnej súťaže Jozefa Braneckého „Studňa sa tajne s dažďom zhovára“ bolo spojené s tvorivou dielňou a uvedením do života zborníka ocenených prác.

„Jubilejný tridsiaty ročník celoslovenskej literárnej súťaže považujem za náš spoločný úspech. Spoločne konštatujeme, že najcennejšie na troch desaťročiach spoločného úspechu je kontinuita, uvzatosť a vôľa nevzdať sa. A dôvodov by bolo! Vás, milí laureáti, milí pišuci autori, nemajú prečo zaujímať stále sa zhoršujúce podmienky pre organizáciu takýchto podujatí. Vás, ako autorov predsa zaujímajú dôvody čoraz temnejších mračien nad našimi životmi! A z tých veru napršalo do vašich príspevkov mnoho rozčarovania, smútku, ťažoby z všadeprítomného podvodu a málo optimizmu. Dôvodom naň pre odbornú porotu súťaže je však stále rastúci záujem o tvorivú reflexiu toho, čo sme nútení vnímať a žiť,“ zhodnotila tajomníčka odbočky Spolku slovenských spisovateľov Trenčianskeho kraja Margita Ivaničková.

Do 30. ročníka súťaže sa prihlásilo so svojimi príspevkami 84 autorov; z toho 69 žien, 15 mužov. Autori dosiahli v žánrovej oblasti pomerne vyvážené skóre, keď v oblasti prózy súťažili so 160 prácami a v oblasti poézie 153 prácami. Dovedna v tomto ročníku súťažilo o svoju pozíciu na literárnom nebi 313 literárnych príspevkov. Ako podotkol predseda poroty Jaroslav Rezník, ktorý sa prítomným prihovoral na diaľku cez konferenčný hovor, je vecou štatistiky, koľko účastníkov a s koľkými prácami sa súťaže za uplynulých tridsať rokov prezentovalo. „Je jasné, že ako v kaž-

dej tvorivej oblasti života, aj v tomto prípade sa v našej literárnej kultúre na titulné stránky kníh a do literárnych slovníkov dostanú len tí najvytrvalejší a najtalentovanejší. No keď si spomeniem na mená poetiek ako Andrea Trusková, Ružena Šípková, či na mená poetiek a poetov z neuveriteľne činorodej liahne v Starej Ľubovni, alebo prozaikov a esejstov ako Katarína Holcová, hreje ma pocit, že to stálo za to,“ doplnil osemdesiatročný básnik, autor literatúry faktu, scenárista a dramatik. Víťazkou v kategórii poézie autorov do 20 rokov sa stala Kristína Janegová z Trenčianskej Turnej, v poetickej kategórii autorov nad 20 rokov patrí prvenstvo Anne Lažovej zo Svidníka. Medzi mladými prozaickými autormi do 20 rokov zvíťazila Vanessa Bečárová z Trenčína. V tematickej kategórii venovanej odkazu Janka Kráľa zvíťazila Judita Ďurčová z Nového Mesta nad Váhom vo vyrovnanom autorskom dueli, v ktorom druhé miesto získal Michal

Valko zo Žehry. Prvenstvo v kategórii prózy autorov nad 20 rokov a cenu v tematickej oblasti získala Katarína Holcová z Brandýsa nad Labem.

Podobne ako vlani, práce laureátov súťaže spolu s literátmi, ktorí zareagovali na vybranú tematickú oblasť (Pravé slová i skutky v pravom čase), tento raz venovanej významným výročiam osobností štúrovskej generácie, našli miesto v zborníku. Dielo je dostupné v Digitálnom fonde Verejnej knižnice M. Rešetku v Trenčíne. Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Literárna súťaž Jozefa Braneckého bola pôvodne určená len pre stredoškôľakov, v súčasnosti je otvorená všetkým priaznivcom literárnej tvorby. Vznikla pred 30 rokmi na pôde Miestneho odboru Matice slovenskej v Trenčíne. Zastrešuje ju Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne s Miestnym odborom Matice slovenskej v Trenčíne, Trenčianskym samosprávnym krajom, Odbočkou Spolku slovenských spisovateľov Trenčianskeho kraja a Mestom Trenčín. Súťaž má poetický názov – Studňa sa tajne s dažďom zhovára. Práve studňa z Trenčianskeho hradu symbolizuje vodu, bez ktorej neexistuje život a nevyjde vďaka dažďovým kvapkám v podobe literárnych talentov. Súťaž je venovaná pamiatke literáta, historika, spisovateľa a pedagóga, ktorý v Trenčíne strávil významnú časť svojho života.

Odbornej porote predsedá bez výnimky už tri desaťročia básnik Jaroslav Rezník, práce hodnotili ďalší členovia poroty - básnik Štefan Cifra, šéfredaktor Literárneho týždenníka a tajomník Spolku slovenských spisovateľov, Margita Ivaničková, Janka Poláková.

■ PETER MARTINÁK; Foto: VKMR

VÝSLEDKOVÁ LISTINA

XXX. ROČNÍKA CELOSLOVENSKEJ LITERÁRNEJ SÚŤAŽE JOZEFA BRANECKÉHO
STUDŇA SA TAJNE S DAŽĎOM ZHOVÁRA

ORGANIZÁTORI SÚŤAŽE

- Miestny odbor Matice slovenskej v Trenčíne •
- Odbočka Spolku slovenských spisovateľov Trenčianskeho kraja • Mesto Trenčín •
- Verejná knižnica Michala Rešetku v Trenčíne v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja •

POÉZIA / AUTORI DO 20 ROKOV

1. miesto: Kristína Janegová (Trenčianska Turná)
2. miesto: Andrea Andreutti (Malacky)
3. miesto: Petra Pekarovič Oravcová (Hlohovec)

PRÓZA / AUTORI DO 20 ROKOV

1. miesto: Vanessa Bečárová (Trenčín)
  2. miesto: Ivona Ševčovičová (Trenčín)
  2. miesto: Natália Igazová (Trenčín)
  3. miesto: Eva Koňuchová (Nozdovice-Košeca)
  3. miesto: Veronika Remišová (Dolná Maríková)
- Cena MO Matice slovenskej v Trenčíne: Miriam Mikulášová (Trenčín)

POÉZIA / AUTORI NAD 20 ROKOV

1. miesto: Anna Lažová (Svidník)
  1. miesto: Anna Konrádová (Brezová pod Bradlom)
  2. miesto: Lýdia Žáková (Kostolné Kračany)
  2. miesto: Lenka Kóňová (Rosina)
  3. miesto: Mária Lejnarová (Poprad)
- Cena Odboru školstva a kultúry Úradu TSK: Martina Hajtingerová (Malacky)
  - Cena primátora Mesta Trenčín: Anna Prmová (Horné Srnie)
Dušan Žember (Trenčín)
  - Cena MO Matice slovenskej v Trenčíne: Katarína Slobodová (Nitra)
Marta Malániková Lúčna (Trenčín)
Mária Pacerová (Valaská)
Ján Koníček (Nemšová)
Miroslava Pevná (Hnúšťa)
Jaroslav Daniš (Trenčín)
  - Cena predsedu poroty literárnej súťaže: Darina Milčová (Humenné)
  - Zvláštna cena poroty literárnej súťaže: Terézia Šmajdová (Svidník)
  - Cena Literárneho klubu Omega v Trenčíne: Erika Chropeň Turzová (Trenčín)
Daniela Staníková (Trenčín)

PRÓZA / AUTORI NAD 20 ROKOV

1. miesto: Katarína Holcová (Brandýs nad Labem, ČR)
  2. miesto: Mária Lejnarová (Poprad)
  2. miesto: Martina Čaňová-Igazová (Trenčín)
  3. miesto: Ľubica Ďuržová (Trenčín)
  3. miesto: Jaroslav Janečka (Trenčín)
- Cena primátora Mesta Trenčín: Martina Hajtingerová (Malacky)
Adela Oravcová (Pezinok)
Marta Viteková (Nové Mesto nad Váhom)
  - Cena MO Matice slovenskej v Trenčíne: Anna Trgiňová (Chrenovec-Brusno)
Mária Pogányová (Santovka)
  - Cena Jozefa Braneckého: Ružena Viskupičová (Trenčín)
Jozef Páleník (Svinná)
  - Cena Literárneho klubu Omega v Trenčíne: Lýdia Šimková (Trenčín)
Emília Bátovská (Drietoma)
Alena Mária Kumprechtová (Galanta)
Jaroslav Lysák (Nové Mesto nad Váhom)

TEMATICKÁ OBLASŤ

„PRAVÉ SLOVÁ I SKUTKY V PRAVOM ČASE“

1. miesto: Judita Ďurčová (Nové Mesto nad Váhom)
  2. miesto: Michal Val'ko (Žehra)
  3. miesto: Katarína Holcová (Brandýs nad Labem, ČR)
- Cena predsedu poroty literárnej súťaže: Edita Ďurčová (Nové Mesto nad Váhom)
  - Cena primátora Mesta Trenčín: Marta Batková (Trenčín)

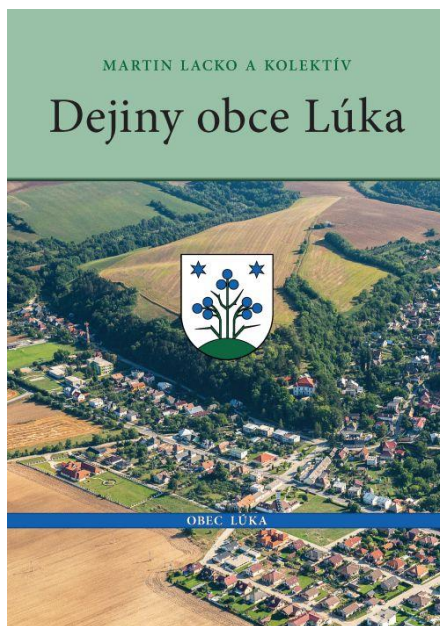

PREDSTAVUJEME KNIŽNÉ NOVINKY Z REGIÓNU

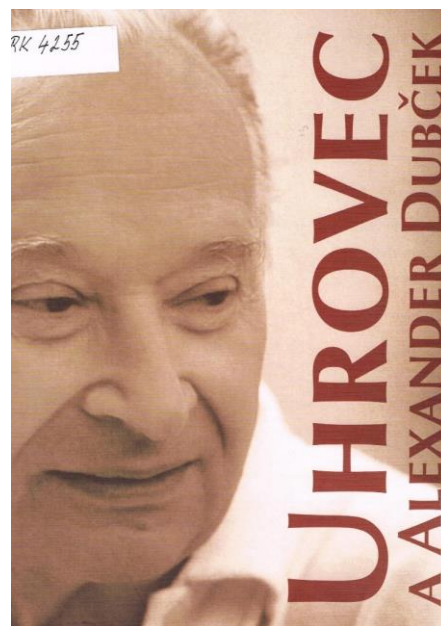
Trenčianske Mitice : monografia obce
Igor Zmeták a kolektív

Trenčianske Mitice : Obec, 2022
Rozsah: 429 strán

Dejiny obce Lúka
Martin Lacko a kolektív

Lúka : Obec Lúka, 2022
Rozsah: 360 strán

Uhrovec a Alexander Dubček
Kolektív autorov

Uhrovec : Obec Uhrovec, 2021
Rozsah: 179 strán

VYŠIEL NOVÝ KALENDÁR VÝROČÍ OSOBNOSTÍ A UDALOSTÍ

Verejná knižnica M. Rešetku v Trenčíne (VKMR) vydala publikáciu prezentujúcu významné regionálne osobnosti a udalosti, ktorých výročie si pripomenieme v roku 2023.

Kalendár výročí obsahuje súpis jubilujúcich osobností a udalostí okresov Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín.

Kalendár má dve časti. V prvej časti sa nachádzajú významné osobnosti, či už kultúrneho, spoločenského, politického ale aj športového života, ktoré sa v našom regióne narodili, pôsobili, zomreli, sú tu pochované, alebo ho významným spôsobom ovplyvnili. Pri každej osobnosti sú uvedené základné biografické údaje – priezvisko a meno, rok a miesto narodenia a úmrtia (ak sú známe), povolanie a vzťah k regiónu (rodák, pôsobenie, úmrtie, pochovaný). Usporiadanie tejto časti je chronologické podľa dátumu výročia jubilujúcej osobnosti, to znamená podľa mesiaca a dňa výročia jubilanta. Osobnosti, u ktorých nebolo možné zistiť presný dátum výročia, sú radené v osobitnej časti kalendára.

Druhú časť tvoria významné udalosti regiónu, ktoré sú rozdelené na prvé písomné zmienky o jubilujúcich mestách a obciach uvedených okresov a výročia

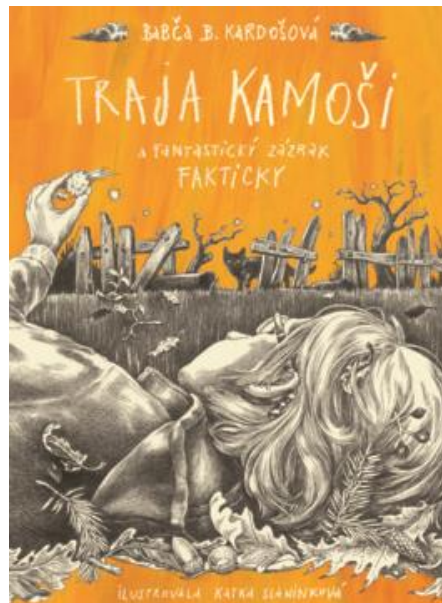
udalostí, ktoré ovplyvnili život v regióne. Záznam o výročí prvej písomnej zmienky, okrem názvu obce alebo mesta, uvádza rok, ku ktorému sa výročie vzťahuje a popis významnej udalosti.

„Vyhľadávanie v kalendári uľahčuje meniny a zemepisný register a dopĺňa ho zoznam použitej literatúry. Veríme, že predkladaná publikácia bude pre Vás užitočnou pomôckou pri získavaní a šírení in-

formácii o Trenčianskom kraji, prípadne Vás bude inšpirovať k organizovaniu zaujímavých podujatí,“ uviedla zostavovateľka kalendára Petra Dombaiová.

Kalendár výročí osobností a udalostí 2023 okresov Bánovce nad Bebravou, Myjava, Nové Mesto nad Váhom a Trenčín v roku 2021 si môžete pozrieť, resp. stiahnuť aj na webe trenčianskej knižnice v sekcii REGIO knižnica. ■ PD

DETI V KNIŽNICI BESEDOVALI S BARBOROU KARDOŠOVOU A DADOM NAGYOM. NECHÝBALA BÁBOVKA

VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE

v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja

vyhlasuje

XXI. ročník literárnej súťaže

žiacov ZŠ a 8-ročných gymnázií Trenčianskeho kraja

Píšem, píšeš, píšeme...

- I. kategória: mladší žiaci (1.-3. ročník)
- II. kategória: starší žiaci (4.-6. ročník)
- III. kategória: najstarší žiaci (7.-9. ročník)

TÉMA: LUBOVOLNÁ
ŽÁNER: POÉZIA / PRÓZA

Podmienky súťaže

Každý účastník môže zaslať 1-3 prozaické diela (originály, ktoré ešte neboli nikde zverejnené) v rozsahu najviac 5 strán, alebo 3-5 vlastných básní v 3 exemplároch.

Text musí byť ucelený, úryvky budú zo súťaže vylúčené. Na každú prácu je potrebné uviesť vek, bydlisko alebo adresu školy, ktorú súťažiaci navštevuje. ZŠ môžu literárne diela zasielať hromadne.

Súťažné práce nevraciam. Odbornú porotu vymenujú vyhlasovatelia súťaže.

Výsledky budú zverejnené počas vyhodnotenia súťaže a na webe www.vkmr.sk.

Prihlásením sa do súťaže súťažiaci súhlasí so spracovaním svojich osobných údajov v rozsahu: meno, priezvisko, vek, bydlisko alebo adresa školy, za účelom spracovania a zverejnenia výsledkových listín na webových stránkach VKMR, v časopise Knihovník a dokladovania využitia získaných grantov. Súhlas súťažiaci poskytuje na obdobie počas trvania súťaže, jej propagácie a vyhodnotenia.

UZÁVIERKA SÚŤAŽE: 29. 4. 2023 • SLÁVNOSTNÉ VYHODNOTENIE V KNIŽNICI: máj 2023

Adresa pre odosielanie prác

Verejná knižnica Michala Rešetku
oddelenie literatúry pre deti a mládež
Hasičská 1, 911 82 Trenčín

Blížšie informácie: 032/7460715 • deti@vkmr.sk • www.vkmr.sk

VEREJNÁ KNIŽNICA MICHALA REŠETKU V TRENČÍNE

v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja
vyhlasuje v školskom roku 2022/2023

**59. ročník
medziškolskej a medzitriednej
súťaže
žiakov ZŠ**

ČÍTAJME VŠETCI, ČÍTANIE JE SUPER

... zameranej na podporu čítania a formovania trvalých čitateľských návykov u detí a mládeže

Cieľom motivačnej súťaže je naučiť deti zmysluplne tráviť voľný čas v kultúrnom prostredí knižnice, oboznámiť ich s významom kníh a čítania, ponúknuť bezprostredný zážitok z účasti na besedách so spisovateľmi, literárnych súťažiach, tvorivých dielňach a iných popularizačných aktivitách organizovaných knižnicou. Súťaž bude vyhodnotená v júni 2023 slávnostným odmenením najaktívnejších triednych kolektívov.

Do súťaže sa môžu zapojiť žiaci 1. – 5. ročníkov základných, špeciálnych škôl a školských klubov v Trenčíne a trenčianskom regióne, ktorí:

- sa v čo najväčšom počte stanú registrovanými čitateľmi knižnice,
- spolu s pedagógom absolvujú vstupnú exkurziu alebo hodinu informatickej výchovy v pracoviskách knižnice na Hasičskej ulici, Dlhých Honoch, Juhu či v Kubrej;
- spolu s pedagógom dohodnú formu ďalšej spolupráce, navrhnu aktivity, o ktoré by mali záujem a frekvenciu ďalších kolektívnych návštev knižnice,
- odovzdajú knižničke zoznam detí, ktoré majú záujem súťažiť s inými triedami o najaktívnejšie návštevy knižnice.

Kontakty na jednotlivé pracoviská trenčianskej knižnice: www.vkmr.sk

VEREJNÁ
KNIŽNICA
MICHALA
REŠETKU
V TRENČÍNE

V záujme skvalitnenia poskytovaných informácií si radi prečítame
VAŠE POSTREHY, NÁMETY A PRÍSPEVKY,
ktoré nám môžete adresovať e-mailom na multi@vkmr.sk,
prípadne zaslať poštou na adresu
Verejnej knižnice Michala Rešetku (Hasičská 1, 911 82 Trenčín)

www.vkmr.sk

KNIOVNÍK

Metodický časopis pre verejné knižnice okresov Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou a Myjava

Vychádza od roku 1981. Vychádza dvakrát ročne (raz za polrok).

Ročník: 41

Číslo: 1/2023

Edícia: Metodika

Zostavil a graficky upravil: Mgr. Peter Martinák

Zodpovedný redaktor: Ing. Gabriela Krokvičková

Redakcia: Bc. Sylvia Fabová; Mgr. Martina Zobková; Mgr. Peter Martinák

Za obsah a jazykovú úpravu zodpovedajú autori príspevkov.

ISSN 2729-8876

Aktuálne číslo vydala Verejná knižnica Michala Rešetku
so sídlom na Hasičskej ulici 1 v Trenčine vo februári 2023.

Kontakt: www.vkmr.sk; vkmr@vkmr.sk

Celý obsah časopisu je voľne prístupný v elektronickej forme na webe trenčianskej knižnice v sekcii Digitálny fond.

URL: http://www.vkmr.sk/regio-kniznica/casopis-knihovnik.html?page_id=10053